

Uitreik PP's

Niet in presentatie opgenomen PP's

Dublin-descriptoren

- Bachelor & Master – items
- -kennis en inzicht
- -toepassen kennis en inzicht
- -oordeelsvorming
- -communicatie
- -leervaardigheden

Dublin – ‘kennis en inzicht’

- Bachelor-graad
- Heeft aantoonbare kennis en inzicht van een vakgebied, waarbij wordt voortgebouwd op het niveau bereikt in het voortgezet onderwijs en dit wordt overtroffen; functioneert doorgaans op een niveau waarop met ondersteuning van gespecialiseerde handboeken, enige aspecten voorkomen waarvoor kennis van de laatste ontwikkelingen in het vakgebied vereist is.
- Master-graad
- Heeft aantoonbare kennis en inzicht, gebaseerd op de kennis en het inzicht op het niveau van Bachelor en die deze overtreffen en/of verdiepen, alsmede een basis of een kans bieden om een originele bijdrage te leveren aan het ontwikkelen en/of toepassen van ideeën, vaak in onderzoeksverband.

Dublin – ‘toepassen’

- Bachelor-graad
- Is in staat om zijn/haar kennis en inzicht op dusdanige wijze toe te passen, dat dit een professionele benadering van zijn/haar werk of beroep laat zien, en beschikt verder over competenties voor het opstellen en verdiepen van argumentaties en voor het oplossen van problemen op het vakgebied.
- Master-graad
- Is in staat om kennis en inzicht en probleemoplossende vermogens toe te passen in nieuwe of onbekende omstandigheden binnen een bredere (of multidisciplinaire) context die gerelateerd is aan het vakgebied; is in staat om kennis te integreren en met complexe materie om te gaan.

Dublin – ‘oordeelsvorming’

- Bachelor-graad
- Is in staat om relevante gegevens te verzamelen en interpreteren (meestal op het vakgebied) met het doel een oordeel te vormen dat mede gebaseerd is op het afwegen van relevante sociaalmaatschappelijke, wetenschappelijke of ethische aspecten.
- Master-graad
- Is in staat om oordelen te formuleren op grond van onvolledige of beperkte informatie en daarbij rekening te houden met sociaal-maatschappelijke en ethische verantwoordelijkheden, die zijn verbonden aan het toepassen van de eigen kennis en oordelen.

Dublin – ‘communicatie’

- Bachelor-graad
- Is in staat om informatie, ideeën en oplossingen over te brengen op een publiek bestaande uit specialisten of niet-specialisten
- Master-graad
- Is in staat om conclusies, alsmede de kennis, motieven en overwegingen die hieraan ten grondslag liggen, over te brengen op een publiek van specialisten of niet-specialisten.

Dublin – ‘leervaardigheden’

- Bachelor-graad
- Bezit de leervaardigheden die noodzakelijk zijn om een vervolgstudie die een hoog niveau van autonomie veronderstelt aan te gaan.
- Master-graad
- Bezit de leervaardigheden die hem of haar in staat stellen een vervolgstudie aan te gaan met een grotendeels zelf-gestuurd of autonoom karakter.

NVAO-kader: oriëntatie WO- HBO

- HBO:
  - De eindkwalificaties zijn mede ontleend aan de door (of in samenspraak met) het relevante beroepenveld opgestelde beroepsprofielen en/of beroepscompetenties
  - – Een HBO-bachelor heeft de kwalificaties voor het niveau van beginnend beroepsbeoefenaar in een specifiek beroep of samenhangend spectrum van beroepen waarvoor een HBO-opleiding vereist is of dienstig is
  - – Een HBO-master heeft de kwalificaties voor het niveau van zelfstandig en/of leidinggevend beroepsbeoefenaar in een beroep of spectrum van beroepen, dan wel het niveau van het functioneren in een multidisciplinaire omgeving waarin een HBO-opleiding vereist is of dienstig is
- WO
  - De eindkwalificaties zijn ontleend aan eisen vanuit de wetenschappelijke discipline, de internationale wetenschapsbeoefening en voor daarvoor in aanmerking komende opleidingen de relevante praktijk in het toekomstige beroepenveld
  - – Een WO-bachelor heeft de kwalificaties voor toegang tot tenminste één verdere WO-studie op masterniveau en eventueel voor het betreden van de arbeidsmarkt
  - – Een WO-master heeft de kwalificaties om zelfstandig wetenschappelijk onderzoek te verrichten of multi- en interdisciplinaire vraagstukken op te lossen in een beroepspraktijk waarvoor een WO-opleiding vereist is of dienstig is

NVAO-kader: programma WO- HBO

- HBO
  - - Kennisontwikkeling door studenten vindt plaats via vakliteratuur, aan de beroepspraktijk ontleend studiemateriaal en via interactie met de beroepspraktijk en of (toegepast) onderzoek
  - – Het programma heeft aantoonbare verbanden met actuele ontwikkelingen in het vakgebied/de discipline
  - – Het programma waarborgt de ontwikkeling van beroepsvaardigheden en heeft aantoonbare verbanden met de actuele beroepspraktijk
- WO
  - - Kennisontwikkeling door studenten vindt plaats in interactie tussen het onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek binnen relevante disciplines
  - – Het programma sluit aan bij ontwikkelingen in de relevante wetenschappelijke discipline(s) door aantoonbare verbanden met actuele wetenschappelijke theorieën
  - – Het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek
  - – Bij daarvoor in aanmerking komende opleidingen heeft het programma aantoonbare verbanden met de actuele praktijk van de relevante beroepen

Structuur HBO - hogescholen

- Aanwijzing (civ effect) - Erkenning (civ eff + bekostiging)
- Multisectoraal – monosectoraal
- Groot – klein & regionalisering
- Samenwerking universiteiten – hogescholen
- ‘Applied science’ & lectoraten / lectoren
- Domein- / opleidingscompetenties / werkveld & branche

Interne structuur HBO-raad

- HBO-raad: vz's CvB's
- Sector-indeling met Sectoraal Advies Colleges
- Sectorraden adviserend voor SAC's
- HSAO : GPW (en deel B-GL / M-GL)
- HPO / ADEF (ander deel B-GL / M-GL)
- Domeinprofiel HSAO: VTES
- Opleidingsprofiel GPW / GL : Professional met diepgang / STH eindtermen

HBO - kwaliteitsborging

- -werkveldbetrokkenheid **competentieprofiel opstellen / valideren / actualiseren** → landelijk en instelling
- -brancheoverleg : **actualiteit inbrengen / inhoudelijk meedenken / werkveldvraagstukken** → landelijk
- -NVAO: **inhoud / onderwijskundig / management, stake- shareholdersbenadering**

HSAO - GPW

- HSAO = Pedagogiek, MWD, SPH, CMV, GPW (en deel GL), CT
- Menselijk functioneren in:
  - -bestaan op zich, existentiële en zinvragen
  - -vitale levensverrichtingen/gezond blijven
  - -ADL, primaire behoeften;
  - -primaire leefsituatie/woonsituatie
  - -sociale omgeving/instanties/netwerken;
  - -lid samenleving, meedoen
- Er is een gedeeld gebied HSAO met verpleging en verzorging

GPW missie irt HSAO

- Het werk van de Hbo-theoloog bevordert
  - *-persoonlijke en sociale verandering,*
  - *-in het bijzonder de groei in (gemeenschappelijke) spiritualiteit en oriëntatie op waarden,*
- en draagt aldus bij aan
  - *-verbetering van menselijke relaties,*
  - *-rust mensen toe en werkt mee aan hun bevrijding,*
  - *-zodat zij zelf en hun medemensen komen tot een betekenisvol leven*
  - *-zoals deze bedoeld is in de religieuze, levensbeschouwelijke of kerkelijke tradities en beoogd wordt in de multireligieuze en pluriforme samenleving waarvan zij deel uitmaken.*
- *De GPW-er maakt gebruik van kennis uit theologie en sociale wetenschappen en uit bronnen van spiritualiteit.*
- *Ze intervenueert op het punt waar existentiële, levensbeschouwelijke of religieuze vragen van mens en wereld aan de orde zijn.*
- *Waarden en normen, recht en onrecht worden geplaatst in het transcendent perspectief van waaruit de religieus-agogisch professional werkt.*

Centraal GPW vanuit HSAO: religieus-agogisch handelen

- *religieus*: het religieuze domein is alles omvattend. Het omvat individu en samenleving, natuur en wereld, heden, verleden en toekomst, ook hun onderlinge verhouding. Kenmerkend voor religie, geloof en levensbeschouwing is dat de werkelijkheid wordt beschouwd in het perspectief van transcendentie. In de christelijke tradities wordt dit verwoord door schepping, verlossing en vervolmaking. Uiteindelijk doel van het religieus handelen is er de komst van het Koninkrijk Gods. In de Islam onderwerpt de gelovige mens zich aan de islam, wordt aldus een herboren moslim en opent zo voor zichzelf de poorten van genade en vergiffenis. In andere religies wordt de transcendentie weer anders verwoord, maar vrijwel altijd wordt het hele leven en samenleven in het licht daarvan gezien.
- *agogisch*: interventies, begeleiding etc. hebben tot doel datgene te realiseren dat binnen de gegeven religieuze context leidt tot optimale voltooiing van mens en wereld. Die religieuze context kleurt ook de intersubjectieve en dialogische relaties tussen professional en pastorant / hulpvrager / betrokkene. De interventie van de professional is erop gericht dat de betrokken individuen zelf, samen met anderen, hun situatie zien, verhelderen en, waar gewenst, veranderen in het licht van hun religieuze opvattingen, binnen de kaders van hun eigen situatie en de gegeven mogelijkheden.

Kernkwaliteiten GPW

- Kwaliteiten: de ‘gegevenheden’ die aan de basis liggen voor wederkerig adequaat handelen.
- Kwaliteiten toegespitst in generieke competenties en vertaald in opleidingscompetenties.
- Generieke competenties = algemene gelding
- Specifieke competenties = specifiek voor de concrete context van activiteiten (ziekenhuis, defensie; pastoraat, diaconaat; ed)
- Opleidingscompetenties = die competenties die voldoende voor de generieke competenties toerusten en verdere ontwikkelingsmogelijkheden bieden voor de ontwikkeling van specifieke competenties
- **Op grond van zijn persoonlijke levensovertuiging is hij:**
  - -religieus sensitief en theologisch onderlegd
  - -integer en authentiek
  - -enthousiast en overtuigend
  - -communicatief en samenwerkend
  - -verantwoordelijk en reflexief
  - -in staat ethisch verantwoord mensen te begeleiden

Hermeneutische competentie

- *Het vermogen om enerzijds de bronnen van de religieuze traditie, gemeenschap en/of organisatie, die hij vertegenwoordigt en anderzijds de mens in zijn huidige context in hun onderlinge betekenisvolle samenhang te vertolken.*
- Indicatoren:
  - Legt op methodische wijze verbanden tussen de religieuze traditie en de actuele situatie
  - Brengt hedendaagse levensbeschouwelijke vragen van mensen in verbinding met de religieuze en levensbeschouwelijke tradities en geeft daaraan een levensbeschouwelijke interpretatie
  - Duidt maatschappelijke en culturele processen in het licht van de religieuze traditie
  - Heeft inzicht in de referentiekaders van anderen en betreft zijn eigen geschiedenis en achtergrond zinnig bij de interpretatie van de situatie van anderen
  - Reflecteert op en geeft uitdrukking aan de betekenis van zijn religieuze traditie voor de huidige cultuur en samenleving

•

Pastorale competentie

- *Het vermogen om mensen, individueel en groepsgewijs, vanuit een contextuele optiek en op hermeneutisch verantwoorde wijze te ondersteunen in het omgaan met religieuze en levensvragen in zeer uiteenlopende situaties.*
- Indicatoren:
  - Hanteert het onderscheid tussen een gewoon gesprek, hulpverlening en pastoraat
  - Initieert pastorale zorg vanuit het zicht op wat nodig is
  - Hanteert verschillende gesprekstechnieken en stelt adequate pastorale diagnoses
  - Herkent en hanteert grenzen van eigen bevoegdheid en handelen, en kan op basis van eigen analyse eventueel passend verwijzen naar derden
  - Heeft inzicht in menselijk gedrag, psychologische en geestelijke processen en heeft oog voor de pastoranten in hun context
  - Gaat integer en ethisch verantwoord om met de pastoranten en hun situatie, is nabij en leeft mee maar houdt gepaste professionele afstand
  - Refereert aan religieuze bronnen en traditie,
  - Herkent levensvragen en de religieuze en ethische dimensie en kan hierbij begeleiden
  - Maakt in samenspraak met pastoranten gebruik van rituelen, symbolen en liturgisch/ religieuze handelingen

Liturgische competentie

- *Het vermogen om religieuze vieringen en rituelen van verschillende aard en doelstelling gestalte te geven en daarin (mede) voor te gaan.*
- Indicatoren:
  - Geeft de liturgie op een passende wijze vorm, aansluitend bij een gegeven context
  - Overlegt en werkt samen met andere participanten in de vieringen
  - Put op verantwoorde wijze uit de liturgische traditie
  - Maakt en houdt een overdenking in voorkomende gevallen
  - Formuleert passende gebeden
  - Handelt ritueel gepast en expressief en gaat op een authentieke wijze voor
  - Verricht liturgische handelingen in het bewustzijn van hun betekenis

Missionaire competentie

- *Het vermogen om de eigen religieuze traditie met anderen te communiceren en uit te dragen en op een open en uitnodigende wijze aanwezig te zijn in de samenleving, ook in een cross-culturele context.*
- Indicatoren:
  - Is betrokken op en aanwezig in de samenleving en heeft brede en actuele kennis van maatschappelijke en (multi)culturele ontwikkelingen in plaatselijke en wereldwijde context
  - Reflecteert vanuit de religieuze traditie op de ontwikkelingen in cultuur en samenleving
  - Vertolkt op respectvolle wijze de eigen religieuze traditie in het gesprek met anderen
  - Levert een bijdrage aan een interreligieuze dialoog
  - Rust mensen toe tot een missionaire houding

Educatieve competentie

- *Het vermogen om een krachtige leeromgeving voor individuen en groepen te creëren en om leer- en vormingsprocessen met levensbeschouwelijke thema's te faciliteren.*
- **Indicatoren:**
  - Formuleert voor diverse individuen en groepen leer- en ontwikkelingsdoelen
  - Verdiept zich in de beginsituatie van de lerende(n) en herkent religieuze ontwikkelingen en ervaringen en kiest op basis daarvan leerinhoud en werkvormen
  - Motiveert individuen en groepen in hun religieuze leervragen, daagt hen uit en begeleidt hen waar nodig zodat zij in staat zijn het eigen leer- en vormingsproces te sturen
  - Staat open voor reflectie en feedback van de lerende(n) en is flexibel in het aanpassen van de leeractiviteiten
  - Speelt in op groepsdynamische processen

Agogische competentie

- *Het vermogen om vanuit de religieuze traditie, gemeenschap en/of organisatie die men vertegenwoordigt op een bewuste, doelgerichte, procesmatige en systematische wijze (samen) te werken aan verandering.*
- **Indicatoren:**
- Analyseert bestaande situaties en maakt op basis van de analyse een samenhangend ontwerp/plan ter verbetering, dan wel een ontwerp/plan hoe present te zijn indien verbetering niet mogelijk lijkt
- Voert op gestructureerde wijze de voorgenomen plannen/activiteiten uit
- Stelt evaluatiecriteria op en reflecteert regelmatig op product en proces van uitvoering en toetst het eigen handelen aan vooraf gestelde eisen
- Appelleert aan het zelfoplossend vermogen van de pastoranten en maakt mensen bewust van hun situatie.
- Gaat op een professionele en oplossingsgerichte wijze om met weerstanden; durft te confronteren en te corrigeren, verzoent en stimuleert
- Geeft leiding aan overlegsituaties, en besluitvormings- en veranderingsprocessen en speelt daarbij in op groepsdynamische processen

Communicatieve competentie

- *Het vermogen om adequaat en doelgroepgericht te communiceren met individuen,*
- *groepen en organisaties zowel mondeling als schriftelijk, verbaal als non-verbaal.*
- **Indicatoren:**
  - Maakt gebruik van symbolen, beelden en voorbeelden om levensbeschouwelijke onderwerpen ter sprake te brengen en uit te leggen
  - Verstaat en interpreteert signalen van individuen en groepen en vraagt waar nodig om verduidelijking
  - Kan zich inleven in gedachten, gevoelens en situaties van anderen
  - Brengt eigen standpunten en beslissingen overtuigend en met enthousiasme onder woorden en legitimeert deze vanuit diverse inzichten, daarbij respect tonend voor de ander
  - Schrijft heldere teksten met een duidelijke structuur en opbouw
  - Kiest de juiste communicatie passend bij de doelgroep en maakt daarbij gebruik van informatie- en communicatietechnologie

Persoonlijke en spirituele ontwikkeling

- *Het vermogen om vanuit de eigen spiritualiteit of de spiritualiteit die hij zich heeft eigengemaakt vanuit de religieuze gemeenschap en/of organisatie die hij vertegenwoordigt te reflecteren op attitude, identiteit en handelen in beroepssituaties en om zich persoonlijk en professioneel te ontwikkelen.*
- Indicatoren:
- Toont in leven en werken de volgende kernkwaliteiten:
- religieus sensitief en theologisch onderlegd
- integer en authentiek
- enthousiast en overtuigend
- communicatief en samenwerkend
- verantwoordelijk en reflexief
- in staat ethisch verantwoord mensen te begeleiden
- Reflecteert op de religieuze traditie van de stroming of organisatie die hij vertegenwoordigt, bijbehorende geschriften, gebruiken en symbolen en weet die op waarde te schatten
- Geeft persoonlijk gestalte aan zijn identiteit, is daarin evenwichtig en handelt op een authentieke, integere en ethisch verantwoorde wijze
- Reflecteert op de eigen religieuze en spirituele ontwikkeling
- Toont relativeringsvermogen en kent zijn grenzen